

XXXVIII. évfolyam 24. szám.

Budapest, 1903. június 14.

NÉPNEVELŐK LAPJA

Nevelés-oktatásügyi és társadalmi hetilap.

A Magyar Tanítók Otthonának,
a Tanítók Országos Bizottságának és a Budapesti Tanító-testületnek

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:

SZABÓ BUGÁTH LÁSZLÓ

Budapest, VII. ker., Damjanich-utca 34. szám.

Kiadó: **MAGYAR TANÍTÓK OTTHONA.**

Budapest VIII., József-körút 8. szám.

BUDAPEST, 1903.

E L E K L I P O T K Ö N Y V N Y O M D Á J A .

VII., Kertész-utca 20.

NÉPNEVELŐK LAPJA

NEVELÉS-OKTATÁSUGYI- ÉS TARSADALMI-HETILAP

A MAGYAR TANITÓK OTTHONÁNAK,
A TANITÓK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK és a BUDAPESTI TANITÓTESTÜLETNEK
HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetés: egy évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona.

FELELŐS SZERKESZTŐ: **SZABÓ BUGÁTH LÁSZLÓ.**

A holt szezón.

Magyarosan úgy is mondják, hogy „uborka-évad“. Mert, hogy az uborkaérés idejével összeesik az az idő, amikor a szellemi életműködést a siri nyugalomhoz hasonló állapot váltja fel. Nemcsak az iskolák pihenője ez, hanem politikában és társadalomban is el szokott ülni minden, mint a nyári nap forró, déli óráiban erdők, mezők valamennyi madara. S mert a máskor pezsgő szellemi élet minden téren halálszerű álomba merül, a sajtó is követi az általános közállapotot s ő is belemerül a „munka után édes nyugalom“-nak a szendergésébe, a — boldog semmittevésbe. Ilyenkor az úgynevezett „hatodik nagy hatalom“ hullámtalan, csendes vizeken evezve „kacsák“-ban és „cápák“-ban utazik. És „szenzácók“-ká fuj fel minden ágmozdulást, harasztzörrenést.

Pedig, ha bármily természetes igazság is, hogy amint a fizikai, úgy a szellemi erőknél is szüksége és joga van a pihenés bizonyos időszakára, a sajtóban a „holt szezón“-nak nincs jogosultsága. A sajtó szerepe legjobban hasonlítható a hadviselő seregek őrszeméhez. Abból, hogy a tábor alszik, nem az következik, mintha az őrszemnek is joga volna elszenderegni. Épen megfordítva: minél általánosabb és mélyebb a tábor nyugalma, annál éberebben kell helyt állniok az őrszemeknek.

Mindig bántott az, amikor a toll embereit a sajtó holt szezónjáról, még pedig szükségképpen való holt szezónjáról hallottam beszélni. Azzal indokolják ezt, hogy — amikor semmi sem történik, akkor nincs miről írni... Nincs miről írni!!...

Hiszen ez úgy hangzik, mintha ezt mondanátok: Mi csak a

mások szavainak a visszhangja, csak a mások tetteinek a tükre tudunk lenni. Ha mások szellemi működésében látunk gondolatokat, eszméket, vágyakat, törekvéseket, akkor azokat mi megtudjuk ragadni. És legott ismertetjük, kritizáljuk, vagy dicsérik, hányjuk-vetjük jobbra-balra, előre-hátra, vitatjuk „pro” és „kontra”. Egyszóval életműködünk mi is, ha mások „életműködnek”. De magunkból meríteni nem tudunk. A mi lelkünk üres. A mi agyunk terméketlen. Mi a mások termésének megérése idejében a szüreti vigalomban aranyos kedvvel tudunk részt venni; de kapálni, nyesni, kötözni, permetezni, szóval termelő munkát végezni: az nem ami mesterségünk; az — parasztnak való dolog”.

Holt szezón a sajtóban: az ezt a vallomást jelenti a sajtó részéről. Főlöszleges mondani, hogy ennek nem így kellene lenni. A sajtó munkásainak akkor kellene a saját lelki kincstárukból a legdusabb aranyesőt szórniok az emberek sokasága közé, amikor más munka legkevésbbé akadályozza őket. Eszméknek, közcéloknek magvait akkor kellene széthinteniök legtelibb marokkal, amikor az egész társadalom pihenésben levő szelleme legalkalmasabb állapotban van azok befogadására s meggyökereztetésére.

Jól esik rámutatni, mint sok évtized tapasztalati tényére, hogy ebben a tekintetben épen a tanítószág képez kivételt. A szellemi értékére olyan sokszor és olyan könnyen lekicsinyelt tanítószág. Abban a nyári időszakban, abban a „holt szezón”-ban, amikor minden téren elszendereg a szellemi életműködés, a magyar tanítószág szellemi működése nem hogy csökkenne, de fokozódik. Közügyi munkálkodásunk ebben az időben elevenül meg. Helyi és országos egyesületeink, egyetemes összejóveteleink ebben az időben végezték mindenkor a legértékesebb munkákat. Ha lettek volna mindenkor e munkálatok értéke iránt érzékkel bíró hatósági tényezők eszméink felkarolására és megvalósítására, a magyar népoktatásügy legalább is félszáz esztendővel előbbre volna. De a tanítószág legértékesebb munkálkodását is mindig csak azzal a szemmel nézték, mint a nagy képűsködő nagyok a gyermekek „kis játékaik”. Szívesen vették, hogy a kiskorú elemek el vannak valamivel foglalva; de ennél több értéket nem tulajdonítottak a dolgaiknak.

Amint ez a — bár szomorúnak, leverőnek, sőt bántónak, lealázónak mondható — állapot nem volt alkalmas a tanítószág munkakedvének letörésére, ne legyen az a jövőben sem. Tartsuk csak meg híven a magunk régi jó szokását.

Ne vegyük be a jövőben sem közügyi tevékenységünk területére a „holt szezón”-t! A közélet egyéb területeinek uborka évadján

hadd pezsegjen a munkakedv a mi köreinkben! Majd eljön annak az ideje, hogy a tanítóságnak ez a kivételes magatartása megtermi a gyümölcsöket számunkra.

S legyünk rajta mindannyian, tanügyi lapoknak szerkesztői és munkatársai, hogy a mi területünkön, a tanügyi sajtóban, legyen ismeretlen fogalom a — holt szezoni!

A kenyérkereset és köznépünk leányainak iskoláztatása.

(Vége.)

Hogy az olvasókönyv terjedelme ily általános és szakirányú olvasmányok mellett hogy volna megszabható, az az illető tankönyvíró feladatának maradjon. Az írás körében a fogalmazványoknál volna alkalmunk kitérni e körre. Hogy számtani példáinkat a legközelebb eső, tehát a kenyérkereseti körből is merítjük, az ma már magától érthetődő szabály.

A többi tárgy pedig éppen alkalmas módosításra. Miért tanulja a leány pl. a növénytanból a virág részeit stb.? Miért nem inkább a konyhakertre vagy gyümölcsre vonatkozó ismereteket? Miért az állattant és nem az állattenyésztés néhány határozott fajtát? Az ásványtan helyett a talajra stb.-re vonatkozó részeket, hogy más művelt és praktikus nép példájára megtanulná, mikép kell és lehet még a fővárosban is minden talpalattnyi termőföldet felhasználni. A mi az általános tudnivalókat illeti, azt hiszen, már a mindennapos elemi iskolában kell elsajátítania,

A főváros belső kerületeiben pedig valószínűleg ipariskolai jellegűvé válnék az ismétlődő iskola. Itt a kézimunka órák szolgálnának célunknak. Nem kell éppen a leánynak foltozni megtanulni; arra a mindennapos elemi iskolába járó 11—12 éves leány is képes. De egy ruhát becsületesen elkészíteni vagy fehérnemű darabok teljes elkészítési módját elsajátítani, mindenesetre hasznára lesz. Persze nem díszes ruhákról és fehérnemű remekekről, hanem körülményeihez illő egyszerű darabokról van szó, melyeknek utoljára szintén akad vevőjük. Vagy a háziipari foglalkozások közül egyes ágakat, sőt még oly kézimunkákat is, melyek időnként nagyon divatosak, mint pl. most a hölgyeknél a point lace. Az iskola még e munkák értékesítéséről is gondoskodhatnék akár úgy, hogy szakbavágó üzletekkel lépne összeköttetésbe, akár pedig az egyes tárgyak elkelése céljából a közönségnek időnként bevásárlással egybeköthető kiállítást nyitna. Persze, az utóbbinál a társadalom, főképp a vagyonosabb, jobb módú osztály támogatására is volna szükség.

Mindjárt megvan az alkalom, hogy úgy tanuljon meg valamit, amelylyel később az életben akár kenyerét is megkeresheti.

Nem tartom fölöslegesnek megjegyezni, hogy fejtegetéseimnek oka nem az volt, mintha be nem látnám, hogy a fővárosi ismétlődő

leányiskola eredeti szervezetében is dicséretes intézmény. Azt sem akarom ezekkel mondani, hogy ez iskolához való tódulás később, mikor az ujságinger már megszűnt hatni, szintén meg fog szünni. Hogy az anya azt fogja mondani leányának: Miért jársz abba az iskolába? Minek töltöd ott az időt hiába? Hisz ott sem tanulsz többet, mint amennyire itthon szükséged van. Azt pedig utoljára fölem is megtanulhatsz és mellette legalább segítesz nekem! Ugyis szükségem volna már segítségre. — Nem, ma, úgy ahogy van, már is hasznos intézmény; mert új, jobb felfogásokat vihet bele a megszokott, gyakran rossz régibe,

De azt sem fogadom el, hogy sülyedne az iskola jelentőségében, akár lényegében, akár a nép előtt, ha arra tanítaná meg növendékeit, amire korunkban egyre fokozottabban van szükség: a pénzszerezésre. Intenzívebbé kívánja tenni minden kör a népoktatást s én nem hiszem, hogy ez az ujtás az intenzivitás rovására válnék. Sőt így létesülne csak igazán szoros kapocs az iskola és növendéke között; mert nemcsak tanítaná, de minden téren tanácsadója, támasza lehetne. És ez csak kívánatos, sőt szükséges a köznép leánya érdekében, ki rendszerint a kiérés korszakában szabadul fel legalább jórésztben a szülői, nevelői fenhatóság alól, mikor a gyárba vagy a házon kívül jár kenyerét megkoreszni. De támaszt válságos pillanatokban, tanácsadót tapasztalatlanságában sehol sem talál; mert szülője rendszerint nem ér rá, az iskola pedig eddig zárva maradt előtte.

És ha most már szűkebb körből, nem pusztán általános emberi, hanem nemzeti szempontból vizsgáljuk az imigy átalakított iskolát, megállja-e a sarat e tekintetben is?

Hogy fővárosunk nem egy kerületében még mindig a német szó divik, hogy a szülők, az öregek szívósan ragaszkodnak hozzá, azt mindenkinek alkalmá van tapasztalni, akár köztük éljen vagy csak megfigyelje őket. Megfigyeltem ily környéken a magam növendékeit és egészen ismeretlen iskolás gyerekeket, mert tudni akartam, hogy vajjon az ifjú nemzedék is az öregekre ütött-e? Száz eset közül kilencvenben németül társalogtak, még lopva az iskolában is, ha megfigyeléstől mentnek gondolták magukat. Vagy végig hallgattam titokban ilyenemű beszélgetéseket. Két fiu megy együtt az iskolába. Azt kérdi az egyik a másiktól: Hast g' felelt? — A felelet: Ja, i' hab g' felelt. — Und von was hast g' felelt? Aus földrajz hab i' g' felelt. Ily zsánerben folytatódik a társalgás.

Máskor meg az egyik kamasz megfenyegeti a másikat — persze németül — hogy „felmondja“ a tanítójának. A másik nagy flegmával vonogatja a vállát s diadalmasan visszaszól: Kannst mi' ja nimmer aufsagen, bist ja nimmer der vigyázó? Gyönyörű kis quodlibet!

Statisztikát is készítettem a magyarosodásról. Az ez idei statisztikám szerint 30 növendékem közül 3-nak családjában társalgási nyelv a tiszta magyar, 5-ben vegyesen használják a magyar és német nyelvet, a többiben, tehát 22-ben, tiszta német. A magyar nyelvűek jórésze nem benszülött, hanem bevándorlott, kik eredeti-

leg nem is beszéltek németül; de a nyomásnak engedve, kénytelenek voltak megtanulni.

A magyar megtanult valahogyan németül, a német még így sem magyarul. A gyermekek hogyan beszélnek a magyar nyelvet, azt a közölt párbeszédetek eléggé megvilágítják. Minél előbb elmarad a gyerek az iskolából, annál bizonyosabbra vehető, hogy családjában maradván, azt a magyarságot is elfelejti, mit az iskolában megtanult, mert nincs alkalmát gyakorolni.

A hivatalos erőszak hát csak nagyon kevés eredménnyel járt még vagy legalább is nagyon lassan hat. Aminthogy erőszakkal magyarosítani nem lehet.

De éppen a magyarul tanuló ifjúság kevert beszéde támasztott bennem egy eszmét. A sajátos terminus technikusokat, melyeket csak az iskolai életben sajátíthat el, nem tudja mással helyettesíteni, kénytelen eredeti alakban használni. Ez a kevert beszéd részt hagyja a magyar nyelv elterjedésére. Mert ha majd az iskola oly közel áll a nép gyermekeihez, hogy mindennapi foglalkozásaira is megtanítja, egyre több magyar terminus technikusot fog elsajátítani ezek terén is. És mikor érezni fogja, hogy e nyelvvel sok hasznos dolgot sajátíthat el, talán jó, békés úton a kényszer látszata nélkül elérhetjük azt, a mit a hivatalos rendelet némelyiknél éppen nem, a többségnél pedig csak nehezen tudott elérni: legyőzhetjük az ellenszegülést. Mert ez tagadhatatlanul fennáll még. Nem nyílt ellenszegülés ugyan, de a németajku nép még ma is kellemetlen kényszernek tekint. Ragaszkodik nyelvéhez, nemcsak azért, mert nemzetiségéhez szítt, de mert mindennapi életében, foglalkozásaiban ezer olyan dolgot, munkát talál, melyre magyar kifejezést nem tud. És mert az iskola ily szakkifejezésekre meg nem tanította, kénytelen a szüleitől tanult német szót használni. A praktikus életben nem jut előbbre magyar nyelvismeretével, nem tud vele mit csinálni s így megmarad németnek az a gyerek is, a ki tanulókorában szívesen magyarnak vallotta magát. Ha az iskola majd nem lesz pusztán „tanintézet“, hanem gyámolója, támogatója minden téren, van reményünk, hogy gyorsabban és biztosabban haladunk a magyarosításban is. Haszná válva a népnek belőle, jószántából tanulja és használja a nyelvet s ha megszokta, szeretni is fogja.

És ha már nem használták volna annyit ezt az idézetet: „Nyelvében él a nemzet“. ugy ezzel akarnám megvilágítani, hogy nemzetünk érdekében mily nagy jelentőségű volna e vívmány. De a költői idézetek ideje lassan-lassan lejár. Az a szó, mely először gyűjtött, ma untat; elfakult, mint a fénykép, melyet sokszor tesznek eős napfénybe. Az oly erős fajszeretető emberek, mint Széchenyi, gyéren vannak ma már és így bizony nem csoda, hogy a béke hosszú idejében észre sem vesszük, hogy érzelmeink egyre internacionalisabbakká lesznek. Hogy a hazaszeretet nem pusztán a röghöz való ragaszkodásban nyilvánul és nem is csak erre kell nevelnünk hazánk gyermekeit, hanem az eddiginél jóval erélyesebb munkával kell helyrehoznunk évtizedek, évszázadok mulasztását, midőn idegen nyelvű honfitársaink lelkében helyet szorítunk a legerősebb nemzeti karakterisztikumnak: a nyelvnek.

Nem tudom, elég meggyőzően érveltem-e állításaim mellett; azt sem tudom, hogy a többség véleménye szerint igazam van-e. Hogy felszólaltam, tettem azért, mert most az ideje, hogy beszéljünk, míg a tanterv ideiglenes s a kérdés aktuális.

ZSIGMONDOVICS IRÉN.

Nyugdíjügyünk.

A Leszámitolóbank-, a cs. és kir. déli vasut-, a magyar államvasutak és a székesfővárosnak jelenleg érvényben levő nyugdíjszabályzatánál, valamint a székesfőváros nyugdíjszabályzat-tervezetének összehasonlítása.*)

Legutóbbi gyűlésünkön Bursics Ernő kartársunk, e bizottságnak érdemes tagja kimutatta, hogy az országos tanitói nyugdíjintézettel szemben, a székesfőváros nyugdíjszabályzata ránk nézve mennyire sérelmes. Nekem jutott osztályrészül, hogy a fent elősorolt nyugdíjszabályzatokat összehasonlítva a m. t. Bizottságnak bemutassam.

Az összehasonlításnál csak a főkérdésekre szorítkoztam s nem vettem figyelembe olyan tekinteteket, melyek magát a nyugdíjat nem érintik s inkább csak egyik-másik javaslatban mint kevésbé fontos kérdések domborodnak ki ugyan, de nem mint főkérdések lépnek előtérbe.

Minden nyugdíjszabályzatnak végecélja igen fenkölt és nemes, mert az alkalmazottnak jövőjét, kidőlése esetén hátrahagyott özvegyének, gyermekeinek biztos, de igen-igen szerény támaszt nyújt. Persze, ahány ilyen szabályzat, annyiféle módon iparkodik ezt a humanus célt szolgálni.

Tagadhatatlan tény, hogy országos nyugdíjtörvényünket a székesfőváros mai szabályzatával összehasonlítva, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a főváros ny.-szabályzata aránytalanul kedvezőtlenebb, dacára annak, hogy a hozzájárulás (a tagok hozzájárulása) egyforma.

Ha azonban ezen hozzájárulást más nyugdíjszabályzatok hozzájárulásával vetjük össze, úgy lehetetlen rá nem jönnünk arra a jótékony intencióra, hogy szabályzatunk a fentebb tagot aránylag nem akarta megterhelni és mégis adott, amennyit ezen körülmények között adhatott.

A fent megnevezett szabályzatok összehasonlítása után bátran konstatálhatom, hogy jelenleg érvényben levő nyugdíjszabályzatunk a tagok terheit illetőleg a legkedvezőbb. — És ez is valami! Adni is akart, de a tagot nem akarta megterhelni.

Az egyszer s mindenkorra való befizetéseknel a Déli vasut 25%-ot, a Máv. már 22%-ot, a Leszámitolóbank a tervezettel egyformán 20%-ot s a jelenlegi szabályzat 10%-ot szed.

Az évi rendes hozzájárulás is legnagyobb a Déli vasuténál 5%, a Leszámitolóbank 4%, a Máv. 3%-nyi hozzájárulásával szemben.

*) Felolvastatott a Bp. Hiv. Tanítótestület által kiküldött nyugdíj-bizottságnak áprilisi havi gyűlésén.

Mostani szabályzatunk 2, 3, 4 és 5%-ot szed a tervezet azonban 4, 5, 6 és 7%-ot követel; helylyel-közzel tehát dupláját mai befizetésünknek. E befizetést — elég helytelenül — az életevvel hozza kapcsolatba.

A fizetésemelés- és előléptetéskor való hozzájárulásként a Déli vasut, Máv. és a Leszámitolóbank 50%-ot fizettet. Tervezetünk szerint 40% volna a befizetés, mai szabályzatunk pedig csak 30%-ot szedett.

Szolgálati időnk 40 esztendő. A tervezetben csak 35 s a többi nyugdíjszabályzatnál 34–36 év között váltakozik. — Ebben igazán legmostohább a mi szabályzatunk.

A nyugdíjgény a Leszámitolóbank-, mai szabályzatunk s a tervezetnél is tíz esztendőnél kezdődik, de míg a Leszámitolóbank s a tervezet 40%-át adja az illetményeknek, mai szabályzatunk csak 34%-ot biztosít.

A két vasuti szabályzat ellenben 8 szolgálati év után adja meg a nyugdíjgényt.

Özvegyeink és árvaink szintén igen keveset kapnak, a többihez viszonyítva.

Az összehasonlított szabályzatok között, mint kiváló, fel kell említenem a Déli vasut szabályzatát, mely igen szép ellátást ad tagjainak, de cserebe, sajnos, nagy áldozatokat is követel. — Kivánsága azonban az egész vonalon — az özvegyeknél és árváknál is szembe ötlő.

A Máv. vasuté különösen az özvegyeket veszi védő szárnyai alá, mert azoknak a férj nyugdíjgényének $\frac{2}{3}$ -át biztosítja.

A székesőváros tervezett javaslata pedig még a kető fölé emelkedik. Nem is térheti meg aránylagosa annyira a tartot, mint a D. V. és mégis igen szépen gondoskodik az özvegyekről és árvákról. Jótékonyágát még koronázza azzal is, hogy temetkezési járulékot is ad. A nyugdíjba beleszámítja a lakbér felét. Igaz, hogy a déli vasut lakbéréből a nyugdíjba a fizetés $\frac{1}{3}$ -ét számítja, ami 20% fizetésnek felel meg. A mi lakbéréink (de csak a szf. tanítóké) ugy vannak szervezve, hogy a lakbér a fizetésnek 30%-át teszi. A nyugdíjba ennek fele számít, tehát 15% s így a D. v. szabályzatával szemben 5% kevesebb lakbérünket számítják be.

De legyen szabad az öt nyugdíjszabályzatot egymás mellé helyezve bemutatnom:

(Lásd a 376–377 oldalakon.)

Hogy a mélyen tisztelt bizottságnak alapos helyes és áttekinthető tájékoztatást nyújthassak, példának felvettem egy 18 szolgálati évvel bíró tisztviselőt s kiszámítottam a nyugdíjaztatására esetleg elhalálozására vonatkozó s családját közelről érdeklő adatokat

(Lásd a 378 oldalon.)

A megterhelés szerint csoportosítva mostani szabályzatunk csak 48 K.-t, a Máv. vasuté 84 K.-t, a Leszámitolóbanké 96 K.-t, Tervezetünk már 112 K.-t, a D vasuté pedig 142 koronát szedne a 18 szolgálati évben, 2400 korona fizetés (800 K lakbér) után. E két utóbbinál a lakbérhányad is be van számítva.

A férj nyugdíjgénye a D. vasutnál a legnagyobb, s az is csak

A nyugdíjat illető főbb kérdések		A Leszámitolóbank-,		A Déli vasut-,	
		JEGYZET		nyugdíj- JEGYZET	
1	A nyugdíj-ellátásra mely évben veszik fel?	20 év	—	—	—
2	Mely korévig veszik fel?	35 évig	—	35 évig	—
3	Belépéskor egyszer s mindenkorra mennyit fizet?	2 ⁰ / ₀	48 havi részletben	25 ⁰ / ₀	60 havi részletben
4	Évi rendes hozzájárulás ⁰ / ₀ -ban?	4 ⁰ / ₀	—	5 ⁰ / ₀	—
5	Fizetésemeléskor (előléptetéskor) hozzájárulás?	50 ⁰ / ₀	12 havi részletben	50 ⁰ / ₀	12 havi részletben. Ennek tartama alatt a rend. szün.
6	Mennyi a szolgálati idő?	34 év	—	35 év	—
7	Hány szolg. évnél kezdődik nyugdíjjogosultsága és hány ⁰ / ₀ az?	10 év után 40 ⁰ / ₀	—	8 év után 35 ⁰ / ₀	—
8	A nyugdíjigény növekedése ⁰ / ₀ -ban	2·5 ⁰ / ₀	—	2 év után . . . 2·5 ⁰ / ₀ a többi év után havonként . 0·2 ⁰ / ₀	—
9	Özvegyi nyugdíj ⁰ / ₀ ?	A férj nyugdíjának 60 ⁰ / ₀ -a	Nem lehet kevesebb 400 kor.-nál.	A férj nyugdíjának 50 ⁰ / ₀ -a	Nem lehet kevesebb 600 Foronánál
10	Gyermeknevelési pótlék félárvánál? (atya nincs)	A férj (atya) nyugdíjának 5 ⁰ / ₀ -a (18 é. kig)	120 kor.-nál nem lehet kisebb	A férj nyugdíjának 10 ⁰ / ₀ -a (18 é. korig)	—
11	Ugyanez egész árvánál	A férj nyugdíjának 12 ⁰ / ₀ -a (18 é. koráig)	Szellemi v. testi fogyatkozásban szenvedők-nél tovább is	A férj nyugdíjának 30 ⁰ / ₀ -a	—
12	A lakbér hányadrésze számít a nyugdíjba?	—	—	Az élvezett fizetésnek ¹ / ₀ -e. (Tekintet nélkül a tényleg élvezett lakbérré)	—
13	Van-e temetési járulék és mennyi?	—	—	—	—

A Magyar Államvasutak- szabályzata		A székesfőváros jelenlegi nyugdíjszabályzata				nyugdíjszabályzatának tervezete	
JEGYZET		JEGYZET		JEGYZET			
—	—	20 év	—	20 év	—		
—	—	—	—	—	—		
22%	48 havi részletben	10%	20 havi részletben	2%	20 havi részletben		
3%	—	18—30 é. korban 2% 30—35 „ „ 3% 36—40 „ „ 4% 40 é. fel. korban 5%	Ez ugy ér- tendő, ha megválaszt. ilyen koru	20—29 é. korban 4% 30—35 „ „ 5% 36—40 „ „ 6% 40 é. fel. korban 7%	—		
5%	Az 50 ⁰ 0-os hozzájárul. levonásakor rend. szün.	3%	—	4%	—		
35 év	—	40 év	—	35 év	—		
8 év után 35%	—	10 év után 34%	—	10 év után 40%	—		
9—31 évig 2 3/4% 32—36 „ „ 1 1/2%	—	11—40-ig 2 2/0	—	11—15 évig 3% 16—25 „ „ 2 5/0 26—35 „ „ 2%	—		
A férj nyugdi- jának 2 a része = 66 66%	A férj utol- só évi fize- tésének 1 a-nál ke- vesebb nem lehet	A férj rendszeres évi fizetésének első 1800 k.-ja után . . . 35% az 1800 koronán felüli többlet után . . . 150% — Az első 1800 k. után . . . 40% az 1800 koronán felüli többlet után . . . 20% — Az első 1800 k. után . . . 45% az 1800 koronán felüli többlet után . . . 25%	—	A férj beszámít- ható évi rendsze- res fizetésének 10 szolg. év után 2000 k-ig . . . 35% 2000 k. felültöbblet után . . . 21% 10 éven felüli szol- gálati időnél a 35% minden szolgálati évvel 1%-kal emel- kedik, míg a 60 ⁰ 0-ot eléri. A 21%-a 23-ik szolg. évig 1%-kal, a 24-ik szolg. évtől 0-5%-kal 40%-ig emelkedik	Az évv. nyugdíj s az üsszas nev. pótlékok szomban csak a férj fizeté- sének 5%-áig emelhetik. A többlet a nev. pótlékokból (és nem a nyugdíj- ból) vonatik le		
A férj nyugdi- jának 10%-a (18 é. korig)	Szellemi vagy testi fogynakozásban le- vők tovább is Kap- ják	A férj utolsó ren- des fizetésének 5%-a (18 é. korig)	Fiu gyer- mekeknek ha tanul- mányaikat folytatják 24 é. korig jár	Az atya évi illet- ményeinek 8%-a (100 k-nál kis. 400 k-nál n. nem lehet) (18 é. korig) Az atya évi illet- ményeinek 15%-a (300 k-nál kev. 800 k-nál több nem le- het) (18 é. korig)	Tanulmány folyt. esetén 24 é. korig jár. Ha mindkét szülő alkalmazott, mindket. után van, joga nev. pótlékra		
A férj nyugdi- jának 15%-a (18 é. korig)	—	A férj utolsó fize- tésének 10%-a (18 é. korig)	—	—	—		
—	—	—	—	Élvezett lakbéré- nek 50%-a	—		
—	—	—	—	Rendsz. fizetés v. nyugdíj után 2000 k-ig 5 havi ill. 6000 „ 2 „ „ 6000 k. fel. 1 „ „ 500 k-nál kev. nem lehet 1000 k-nál kev. s 1600 k-nál több nem leh.	—		

Példa: Egy 18 évi szolgálattal bíró, 2400 K. fizetés és 800 K. lakbérrel javadalmazott tisztviselő nyugdíjba lép, vagy elhal; özvegyének nyugdíja és árvájának neveltetési pótléka mennyi?

	Budapesti tervezet	Déli vasut-		Magy. Államvasut-	Leszámítolóbánk-	Budapest (jelentlegi)											
		n	y				u	g	d	i	j	s	z	a	b	á	l
Nyugdíja be- számla.	Alapfizetés . . . 2400 K. Lakbér . . . 400 „ Összesen . . . 2800 K.	Alapfizetés . . . 2400 K. Lakbér (112/100) 240 „ Összesen . . . 2640 K.	Alapfizetés . . . 2400 K. Lakbér (112/100) 240 „ Összesen . . . 2640 K.	Alapfizetés . . . 2400 K. Lakbér (112/100) 240 „ Összesen . . . 2640 K.	Alapfizetés . . . 2400 K. Lakbér (112/100) 240 „ Összesen . . . 2640 K.	Alapfizetés . . . 2400 K. Lakbér (112/100) 240 „ Összesen . . . 2640 K.											
	A tisztviselő évi és havi hozzájárulása az előző évben.	Évi hozzájárulás: 112— K. Havi . . . : 9383 „	144 K. 12 K.	72 K. 6 K.	112— K. 9383 K.	48 K. 4 K.											
Nyugdíja.	1750 K. (6250/6)	180288 K. (6200/6)	1440 K. (400/6)	1440 K. (400/6)	1440 K. (400/6)	12864 K. (5300/6)											
Özvegyének nyugdíja.	892 K.	90144 K.	490 K.	490 K.	961 K.	730 K.											
A gyermek nevel- tetési pótléka anyja életében.	204 K.	18028 K.	144 K.	144 K.	72 K. (a 120-nál kevesebb nem lehet.)	120 K.											
A gyermek nevel- tetési pótléka anyja halála után.	420 K.	50086 K.	216 K.	216 K.	172 K.	240 K.											
Ha mindkét szülő árbármiszor volt, mennyi a gyermek nevel. pótléka.	840 K.	—	—	—	—	—											
Temetősi járuléka.	500 K.	—	—	—	—	—											

azért, mert ott a lakbérnek $\frac{1}{10}$ részét (20%-át) veszik. Új szabályzatunk lakbérünknek fele, de lakbérünk csak 15% a egész fizetésünknek.

Az özvegyi nyugdíj és a gyermeknevelési pótlék szintén a tervezetben s a D. vasut szabályzatában a legjobb.

Tervezetünket, illetve annak humanitását lekoronázza még a temetkezési járulék is, mely felvett példában 500 korona. Ez olyan intézkedés, mely ez idő szerint a hazai nyugdíj-szabályzatokban páratlanul állana. Végtelenül jótékony hatása magára a gyászoló családra, melynek a legnehezebb pillanatban nem kell a temetkezési költségeket előteremtenie.

Nekünk, székesfővárosi tanítóknak, már van olyan egyesületünk, (a Bpesti Tanítók Segélyező-Egyesülete), mely csekély évi 8 koronáért ez idő szerint 700 korona temetkezési járulékot biztosít tagjainak. Mi — de csak véletlenül — m, akik tagjai vagyunk ezen egyesületnek — könnyebben le is mondhatnánk ezen szakasról, de nem szabad megtennünk, mert tudjuk, hogy mikor a család fő kiadói, a családnak anyagi segítsége nagyobb.

Ezek után, azt hiszem, megemléztattak ismerni a szabályzatokat. Látjuk, hogy a tervbe vett javaslat intenciója a bemutatott szabályzatokénál sokkal jobb, a legjobb. Csak az a hibája, hogy, bár nem adja meg kétszeresét annak, amit a régi nyújt, a tagokat mégis kétszeresen megterheli. S ezt enyhíteni legyen fő törekvésünk.

Ezekből kifolyólag javasolom: „Hassunk oda, hogy befizetéseink minden soron csak 1%-kal emeltessenek: továbbá, hogy a nyugdíjintézet fenntartója járuljon olyan arányban a nyugdíjalap fenntartásához, mint a mennyivel a tagok hozzájárulnak.“

Az állami nyugdíj öveket is minden évben külön is dotálják s Országos tanítói nyugdíjintézetünk javára a községek is fizetnek bizonyos %-ot.

Talán nálunk is sokat lendíthetne ilyen hozzájárulás s elérhetnénk azt, hogy székesfővárosunknak is rendes külön nyugdíjalapja lenne s a tagok megterhelése csökkenna.

STURCZ GYÖRGY.

Egyesületi élet.

I.

A Budapesti Tanítók Segélyzőegyesülete június 8-án tartotta szokásos ünnepes ülését, amely a megszavazott ösztöndíjak kiosztásával áll kapcsolatban.

A közgyűlést dr. Verédy Károly elnök nyitotta meg a következő beszéddel:

Tisztelt ünneplő közönség!

Kedves tagtársak!

A szeretet ünnepe körünkben a jötevés és kegyelet jegyében áll. Aggódva, de bizva ügyünk szentségében, osztottuk ki 1890. november 2-án első ízben ösztöndíjainkat szerelett testvéreink jó

Példa: Egy 18 évi szolgálattal bíró, 2400 K. fizetés és 800 K. lakbérrel javadalmazott tisztviselő nyugdíjba lép, vagy elhal; özvegyének nyugdíja és árvájának neveltetési pótléka mennyi?

gyermekeinek a Kazincy-utcai iskolaszobában. Tettük ezt szívünk sugallatára hallgatva azzal a tudattal, hogy in magnis et voluise stb. Akik visszagondolhatunk a kezdeményezésre, akik tudjuk, minő nyomasztó érzet fogott el, amikor a tiz segélydíj adományozása után az ünnep efemer jelentőségének tudata önkénytelenül is ránk nehezedett, azok e pillanatban lélekemelő hangulatban mondhatják el, hogy vágyunk teljesedésbe ment, mert a kezdet sikere már biztosítva van és ünnepségünk az idők végtelenségéig tanubizonyságot és példát fog szolgáltatni arra, mit érhet el a kartársi áldozatkészség.

Az az ezer korona, ami 13 évvel ezelőtt került kiosztásra, ez idő szerint majdnem elérte a 20,000 koronát, az 1000 korona alap-töke pedig 58 ezer koronára emelkedett anélkül, hogy ehhez az összeghez az egylet rendes jövedelméből egy fillért is felhasználtunk volna. Ez az eredmény képezte erőpróbánkat.

És hogy ezt megtehettük, azt áldozatkészségünknek és jóakaróinknak köszönhetjük; ámde első sorban hálával tartozunk dicsőségesen uralkodó, jó királyunknak, I. Ferenc József Ö felségének, aki Gödöllőn 1901. évi május hó 10-én kelt legfelsőbb elhatározásával 25 ezer, f. é. január hó 3-án pedig negyedfélezer koronával gyarapította jótékony alapjainkat.

Kis emberek vagyunk, anyagiakban nem bővelkedünk, de ebben az egyesületben megnyilatkozott nemes érzelmeink tisztaságát a legfelsőbb helyen is felismerték, amit legfényesebben igazol az az árva-alapunk, amely 1892. óta legalkotmányosabb uralkodónk dicső nevét viseli.

Ennek tudata buzdított arra, hogy 1899. óta családi ünnepélyünket a koronázás évfordulójához fűzzük, mert ehhez az alkotmányos eseményhez van kötve hazánk magasztos ujjászületése, míg körünkben a tanítói érvényesülés szabadsága az, ami azóta lélekemelően galvanizálja az iskola munkásait.

Bennünket különben is lelkes hangulat tölthet el e pillanatban, amikor előttünk látjuk szeretett testvéreink reményteljes és örvendező gyermekeit; intézzünk tehát hálás szívvel fohászszerű imát az Egek Urához annak a férfiúnak földi boldogságáért, aki folyton népének javán munkálkodik és aki nekünk is igaz jóakarónk és jótévőnk. Ég áldja, ég vezérelje dicsőségesen uralkodó, jó királyunkat mindnyájunk igaz öröme — sokáig!

És most mély tisztelettel üdvözlöm vendégeinket, hatóságainkat és iskoláink érdemes képviselőit azzal a kéréssel, méltóztassanak azért, hogy ünnepélyünket megtisztelni kegyeskedtek, leghálásabb köszönetemet elfogadni. Ezzel a Budapesti Tanítók Segélyző Egyesületének szeretet-ünnepét megnyitom.

Az elnöki megnyitó után a német-utcai polgári fiúiskola ének-kara Erödy Ernő vezetése mellett a Himnuszt énekelte. Majd Hajnal Adolf költői lendületű diszbeszéde következett. A napot, mint a szeretet ünnepét, méltatta, miközben megemlékezett arról a magasabb szempontból, amelyet szem előtt tartva, az egyesület éppen ezt a napot választotta.

Utánna Brantner Albin titkár mutatta be az igazgatótanács

jelentését, (a jövő számban külön ismertetjük) s ezután az ösztöndíjakat osztották ki a következők között:

„Ferenc József“ árva alap:

1. Klein Árpád elemi IV. o. t. 200 K.

„Erzsebet“ árva alap:

1. Telek Viola, képezde II. o. t. 200 K.
2. Benke Irén polg. isk. IV. o. t. 200 „

Ösztöndíjak:

1. Csáki-alap: Lévy Jenő gymn. I. o. t. 100 K.
2. Wlassics-alap: Vlasszák Ernő elemi IV. o. t. 100 „
3. Zichy-alap: Róth Erzsike elemi IV. o. t. 100 „
4. Szathmáry-alap: Farkas Erzsike elemi IV. o. t. 100 „
5. Mayer-alap: Róthmann Emma elemi IV. o. t. 100 „
6. Axamméthy-alap: Halász Anna elemi III. o. t. 100 „
7. Farnady-alap: Bárdy Lajos elemi III. o. t. 100 „
8. Verédy-alap: Márk László gymn. I. o. t. 100 „

Tartalék-alap:

1. Balog Margitka elemi IV. o. t. 100 K.
2. Hajós Mihály elemi III. o. t. 100 „

Az ünnepélyt a német-utcai ifjak dalai zárták be, gyönyörködve, mint mindig, a nagy számban együtt levő tagokat a dalnak abban a művészi tökéletességében, amihez az Erödy vezetése alatt álló karnál már hozzá vagyunk szokva,

- r.

II.

A „Nagyküküllőmegyei Általános Tanítóegyesület“ folyó hó 3-án Medgyesen tartotta meg közgyűlését, melyen jelen volt a megye kir. tanfelügyelője és a város kevés számu magyarosságának több tagja, Leherer János szász esperes, az egyesület majdnem minden tagja.

A tartalmas tárgysorozatot Molnár Aladár medgyesi áll. tanító által bemutatott phonominikai foglalkozás vezette be, melynek érdekességét növelte, hogy a foglalkozás óvodás gyermekekkel tartott. A tanítás bírálata után a módszer felett megindult eszmecsere eredménye az lett, hogy a közgyűlés kimondotta, hogy jövőre az egyesület tagjai ezen módszer szerint tanítják az írás olvasást. mivel ez a gyermek lelkében, érzületéhez sokkal inkább alkalmazható, mint az eddigi hangoztató módszer.

Benedek Mihály elnöki megnyitójában a megyében levő különféle tanítóegyesületeknek az általános egyesülethez való csatlakozásában látná kiforrani a nemzeti népnevelést. Tartalmas megnyitója méltó tetszésben részesült.

Kovács Bálint egyesületi titkár évi jelentése hü tükre volt az egyesület évi működésének, melyből legnagyobb örömmel ragadjuk ki azt, hogy az állami tanítók szaporodása nemcsak a tagok számát szaporítja, hanem ezen nemzetiségekkel tulságosan megrakott vár-

megyében az áll. tanítók szaporodásával a magyar népnevelés mindig nagyobb-nagyobb tért hódít

A mult évi közgyűlésen pályadíjjal jutalmazott: „Az ifjuság erkölcsi életének megóvása“ című értekezését olvasta fel a szerző Baumel Fanny medgyesi áll. tanítónő.

Az „Orsz. Biz.“ által leküldött: „Népiskolai szakfelügyelet“ fölött való vitatkozás képezte a közgyűlés egyik érdekesebb pontját, A vitatételt Nisztor J. hévizi áll. ig.-tanító terjesztette elő, minden oldalról megvilágítva úgy a tanító, mint a gondnokság, illetve iskolaszék igazgató és tanfelügyelő munkáját. Különösen kiemelte az igazgatót, mint akinek joga nincsen, pedig ő volna hivatva az elsőfoku szakfelügyeletre; a gondnokságot, mely szakértelemmel nem bír, s végül a tanfelügyelőt, mint aki irodai munkákkal annyira tul van halmozva, hogy épen az iskolalátogatást, mely főkötelessége kellene, hogy legyen, nem teljesítheti. Ezért előadó a járási tanfelügyelői állások szervezését látja szükségesnek, mely állásokra a képzetebb és hosszabb gyakorlattal bíró tanítók volnának kinevezendők. Ezek végeznék az iskolalátogatásokat és működésükről felelősséggel tartoznának a megyei „főtanfelügyelő“-nek. A járási tanfelügyelők külön „szakvizsga“ sikeres letevése után lennének főtanfelügyelőkké. Általában a főtanfelügyelői állás elnyerését előadó szakvizsgához kívánja kötni. A közgyűlés előadó véleményét nagy többséggel elfogadta, bár a közgyűlésnek egy része helyeselte Ütő Sándor segesvári állami tanító azon véleményét is, hogy a járási tanfelügyelők helyett a népiskolák ellenőrzését ugynevezett „szakfelügyelők“ teljesítsék, akik nem külön állással bírnak, hanem, mint az iparos tanonciskoláknál is van, erre csak külön megbízatást nyernek, de azért tanítói kötelességüket tovább folytatják.

Az 1902. évi közgyűlés által egy, a harmadik osztály részére szükséges megyei földrajzra kitűzött pályadíjat a közgyűlés odaítélte az egyetlen beérkezett munka szerzőjének: Zahumenszky István köhalmi áll. ig. tanítónak.

A kiküldött bizottságok jelentésére: titkárnak, pénz-, és könyvtárnoknak munkásságukért elismerést és köszönetet szavazott a közgyűlés.

Az „Orsz. Biz.“-ba képviselőül megválasztott: Benedek M. és Kovács B.; az áll. tanítók orsz. egyesületébe pedig: Zahumenszky István

A választmány indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy ez év őszén, ha legalább 30 jelentkező lesz: Budapest—Fiume—Velenze Trieszt—Budapest utiránnyal társas kirándulást rendez.

Gyűlés után közébed volt, melyen vidám hangulatban a késő esti órákig maradt együtt a tagok nagyobb részével a közgyűlésen is jelen volt magyarság néhány tagja.

A női iparosok kiképzése.

(Folytatás.)

Tudjuk, hogy a szellemi munké többé-kevésbbé változatos, a testi munka pedig rendszerint sablonszerű, sokszor az unalmassá-
gig egyforma. A tanuló leányok hangos szavu jóakarói szerint nem szabad tünni, hogy a leány-inas dobozt cipeljen, mert ez kifárasztja. Az üzletbe pedig azért ne küldjék, mert ezt a varrásbani előhaladása sinli meg. Az igaz, hogy néhány öltéssel kevesebbet varr, de más szempontból tekintve mégis többet tanul. Az ülés okozta fáradtságot kipiheni, míg jár, a szoba füledt levegője után az utca fölfrissíti, a varrásban elfáradt leányra jól hat a változatos munka, habár ez a doboz czipelése. A mikor haza viszi a munkát, majd az utcát, majd a házat kell keresnie. Az urnővel beszélve, udvarias viselkedéshez szokik. Úgyesen kell szólnia, ha néha napján furfangos kifogással védi mesternője késedelmét. Izenetet hoz és visz, mindezt pontosan eszközlí, mert tudja, hogy különben maga látja kárát.

Vásárlása közben az üzletben megtanulja a divatos kelme, a szalag, a csipke különleges nevét, minőségét, tudja mindezeknek az árát, sőt azt is, hogy egyikből másikból mennyi kell diszre, mennyi egész ruhára. Könyvből vagy hallomásból meg nem tanulja ezt soha. A jövőbeli munkásnő ismerje meg mesterségének minden csinját-binját és szokja meg, hogy a tisztességes munka nem fárasztó, nem is szégyen, soha sem alacsonyít le, sőt felemel és önérzetessé tesz.

Ujabbán az iskolával kapcsolatos ipartanfolyamokat létesítenek, hol szabály szerint a munkára képesített tanítónő tanítja a tarkavarrást is. Ez azon esetben föltétlenül helyes, ha az illető annyira tökéletesen érti a varrást, hogy arra is vállalkozik, hogy megrendelésre dolgozzanak növendőkei. Miután a felső-ruha-varrásnak az a bibéje, hogy a végtelen szeszélyes divat hóbertjától függ, szerintem tanácsosabb, ha valóságos varrónő tanítja ez iparágat, még pedig úgy, hogy növendékeivel együtt varrja a különféle izlésű, különféle termetű és vérmérsékletű hölgyek megrendelt ruháit.

A folyton változó kelme, a különböző forma mind-mind gazdagítja a növendék szókincsét, melynek gazdagodása elősegíti művelődését. A képzelő-tehetség a varrónő dolgát is megkönnyíti. Sikerral készített műve mindenkit gyönyörködtet.

A varrás-tanítás is egyéni legyen, hiszen az egyik leány könynyebben, a másik nehezebben tanul. A forma érzéket a legegyszerűbb foltozás is kifejlesztheti. Örömet leli a leányka a jól sikerült javításban, különösen, ha azt tapasztalja, hogy a semmit sem érő ruha-darabból kevéske javítással, alig valami kiadással hasznavehető dolgot állíthat elő.

Az iskolával kapcsolatos ipartanfolyam tanítási idejét két év helyett háromra emelném, már azért is, hogy idősebb korában szabaduljon fel a növendék.

LUSTIG EMMA.

(Vége köv.)

VEGYESEK.

— **Kérelem.** Otthonunk könyvtára július 1-től szept. 1-ig a revízió miatt szünetet tart. Ez idő alatt, de már június 15-étől kezdve, több könyvet ki nem ad. A hivatalos revízióra való tekintettel felkérjük az igen tisztelt tagokat, sziveskedjenek a kölcsönvett könyveket július 1-éig bezárólag visszahozni.

— **A Budapesti (budai) Tanítóegyesület** f. hó 18-án d. u. 4 órakor tartja az idei nyári közgyűlését a II. ker. Margit-köruti iskolában. A gyűlésen Szabó Lajos tart vitatételes előadást a progressivitás elvének a tanításban való érvényesüléséről. A tagokat és a szives érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

— **A Magyarországi Tanítók Árvaházi Egyesülete** az évi közgyűlését f. évi jun. hó 20-án d. u. 6 órakor a Magyarországi Tanítók Árvaházában, I. ker., Alkotás-utca 44. sz. a. tartja meg, melyre az egyesület elnöksége az egyesület tagjait a tanítóárvák sorsa iránt érdeklődőket meghívja.

— **A Budapesti Tanítók Segélyező-Egyesülete** május havában tartott igazgató tanácsi ülésén különösen a tagdíjak rendezésével foglalkozott, melyek az utóbbi időben egyesek részéről nagy hátralékot tüntettek föl. Oly tagokat, akik kilépésüket bejelentették vagy a fővárosból eltávoztak s fizetési kötelezettségeiknek nem tesznek eleget, vagy olyanokat, akik többszöri felszólítás dacára sem törlesztették a hátralékot, a tagok sorából törölt. Ezek a következők: Berényi D. Lujza, Földessy Julia, Gábel Gyula, Gönczi Ferenc, Osztóics Dániel, Palágyi Menyhért, Pastinszky János, Porzsolt Jenő, Réti (Radler) Károlyné, összesen 9. Végre elhatározta, hogy 18 tagtól, akik az évi díjak 3-szorosánál többel tartoznak s az ajánlott levélben hozzájuk intézett felszólítás dacára sem törlesztették hátralékukat, a jogtanácsos úr közbejöttével, bíróság útján hajtja be. A f. évben eddig belépett összesen 45 új tag.

— **Szöjgd kiállítás.** A IX., Lónyay-u. elemi iskolában febr. 1-én nyílt meg az agyagmunka-tanfolyam. Rövid öt hónap alatt a gyermekek annyi szépet produkáltak, hogy jónak látták a munkákat nyilvánosan is bemutatni. Egy kis, de igen érdekes és tanulságos kiállítást rendeztek. Kartársainkat a legszivesebben látják s legnagyobb készséggel szolgálnak felvilágosításokkal. Idő: jun. 15-én 8—4 óráig, jun. 16-án 8—4 óráig, jun. 17-én 8—2 óráig. Hely: A Lónyay-u. elemi iskola tornaterme.

— **Nyaraióknak.** Gaál János áll. isk. tanító a következő ajánlatot küldte elnökségünkhöz: Ha valaki fenyves vidéken óhajtana a nyári szünetében üdülni, hat vagy esetleg nyolc személyt is elfogadnék. Dobsina határában — a várostól egy hegy választja el — csak pár házból álló telepen, igen kies fekvésű völgyben, mely fenyvesekkel van körülveve, kitünő levegővel és vízzel. Feltételek a következők: Lakás takarítással és ellátás (mosáson kívül) személyenkint havi: 56 korona. — A lakás 2, esetleg 3 szobából áll. Jó magyaros koszt; reggelire 1 csésze kávé vagy tej kenyérral, ebédre 3 tál étel, (Vasárnap 4 tál), vacsora egy esetleg 2 fogás, azonkívül uzsonna egy csésze kávé, vagy a helyett vaj, vagy tojás, vagy ehhez hasonló házi uzsonna. Ha pedig olyan család vagy családok óhajtanának nyaralni, kik a kosztot nem vennék igénybe, azon esetben átengedném az egész lakást havi 80 koronáért, de cselédről és takarításról maguk gondoskodnának. Baromfit 15—20 párt s egy kis konyhakertet szintén átengedhetnék. A lakás 3 szoba, 1 éléskamra, 1 konyha, 1 pince és melléképületekből áll. Ez a telep Szepes-megye határában, a dobsina-i jégbarlang, Igló-Füred és Feketehegy (fürdő) központján fekszik, a szépségéről nevezetes Gölnic völgyben. Érdeklődőknek, illetve nyaralni szándékozókknak bővebb felvilágosítással szivesen szolgálók. Levélcím: Dobsina-Rákpatak, (válaszbélyeg melléklendő.)

Tartalom.

A holt szezon. — A kenyérkereset és köznépünk leányainak iskoláztatása. — Nyugdijügyünk. — Egyesületi élet. — A női iparosok kiképzése. — Vegyesek.

Laptulajdonos: A Magyar Tanítók Otthona.